

VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU ODBORNÉ PŘÍPRAVY JEDNOTEK SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Dotazník byl zpracován na základě schůzky členů asociace velitelů jednotek sborů dobrovolných hasičů z.s. (dále jen AV JSDH) s náměstkem generálního ředitele hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen HZS ČR) pro integrovaný záchranný systém a operační řízení brig. gen. Ing. Petrem Ošlejškem, Ph.D.

Data byla sbírána v březnu a dubnu 2023.

Zpracoval: Petr Gajdošík, Ing. Ondřej Novák

Za AVJSDH předkládá: Tadeáš Hlinka – prezident AVJSDH

Obsah

1	Okruhy otázek.....	4
1.1	Informace o jednotce	4
1.2	Absolvované kurzy a školení v jednotce a organizace, u které byly provedeny	4
1.3	Organizace, u které byla odborná příprava provedena, forma úhrady, termíny a spokojenost s odbornou přípravou.....	4
2	Preference v odborné přípravě.....	5
2.1	Preferovaná forma základní a cyklické odborné přípravy.....	5
2.2	Preferované místo konání základní a cyklické odborné přípravy.....	5
2.3	Četnost základní a cyklické odborné přípravy	5
2.4	Zaměření odborné přípravy.....	5
3	Vyhodnocení dotazníku	6
3.1	Počty respondentů	6
3.2	Spokojenost s termíny školení	6
3.3	Preference způsobu provedení, organizace dle kategorie jednotky a místo konání základní odborné přípravy	7
3.4	Pořádání velitelských dnů nebo IMZ pro VJ.....	7
3.5	Velitelské kurzy	8
3.5.1	Cyklická odborná příprava velitelů	9
3.6	Strojnické kurzy.....	10
3.6.1	Cyklická odborná příprava strojníků	10
3.7	Nositel dýchací techniky	11
3.8	Vyprošťování u dopravních nehod.....	11
3.9	Základy zdravotnických znalostí.....	12
3.10	Práce na vodě	13
3.11	Technik dobrovolné jednotky a technik ochrany obyvatelstva.....	13
3.12	Obsluha motorových pil	15
3.13	Spokojenost s odbornou přípravou organizovanou HZS krajů.....	15
3.14	Spokojenost s odbornou přípravou organizovanou SH ČMS	16
3.15	Spokojenost s kurzy a školením od soukromých firem	16
3.16	Stáže na ZZS, stanicích HZS krajů, společný praktický výcvik a cvičení	17
4	Představa odborné přípravy dle velitelů jednotek	18
4.1	Požadované kurzy a témata školení.....	18
4.2	Spolupráce při zajištění odborné přípravy.....	18
4.3	Školství.....	18

4.4	Studijní podklady a informace.....	19
5	Závěr.....	19

1 Okruhy otázek

1.1 Informace o jednotce

- Dislokace jednotky – kraj, územní odbor, název jednotky
- Kategorie jednotky
- Funkce v jednotce – velitel jednotky, velitel družstva, bývalý velitel jednotky

1.2 Absolvované kurzy a školení v jednotce a organizace, u které byly provedeny

- VD-velitelský den, instrukčně metodické zaměstnání VJ
- V8-Velitelé jednotek a družstev (cyklická)
- V40-Velitelé jednotek a družstev JPO II, III a V (základní)
- S8-Strojníci JPO V bez CAS nebo AS (základní, cyklická)
- S16-Strojníci jednotek JPO II, III a V s CAS (základní, cyklická)
- S40-Strojníci jednotek JPO II a III (základní)
- NDT-Nositel dýchací techniky
- ZZZ-Základy zdravotnických znalostí
- PNV-Práce na vodě
- TCH- 16 -Technik chemické služby
- TOOB-Technik ochrany obyvatelstva
- VDN-Vyprošťování u dopravních nehod
- VVH-Práce ve výškách a nad volnou hloubkou
- MP-64 -Obsluha motorových pil
- Odborná příprava JSDH na stanicích HZS kraje

1.3 Organizace, u které byla odborná příprava provedena, forma úhrady, termíny a spokojenost s odbornou přípravou

- HZS (kurzy zdarma)
- SH ČMS (placené kurzy)
- ŠVZ HZS
- Soukromé firmy (placené kurzy)

2 Preference v odborné přípravě

2.1 Preferovaná forma základní a cyklické odborné přípravy

- Prezenční
- E-learning
- Kombinace prezenční formy a e-learningu

2.2 Preferované místo konání základní a cyklické odborné přípravy

- Na hasičských stanicích HZS krajů
- Ve školách SH ČMS
- Ve školních výcvikových zařízeních HZS ČR

2.3 Četnost základní a cyklické odborné přípravy

- Každý rok
- 1× za 3 roky
- 1× za 5 let
- 3× za 5 let

2.4 Zaměření odborné přípravy

- Zájem o stáže na stanicích HZS Krajů
- Zájem o stáže na stanovištích ZZS
- Zájem o více praktické odborné přípravy
- Zájem o společné cvičení JSDH a HZS
- Přizpůsobení odborné přípravy kategorii a předurčenosti jednotek
- Možnost zřízení funkce zdravotník v jednotkách

3 Vyhodnocení dotazníku

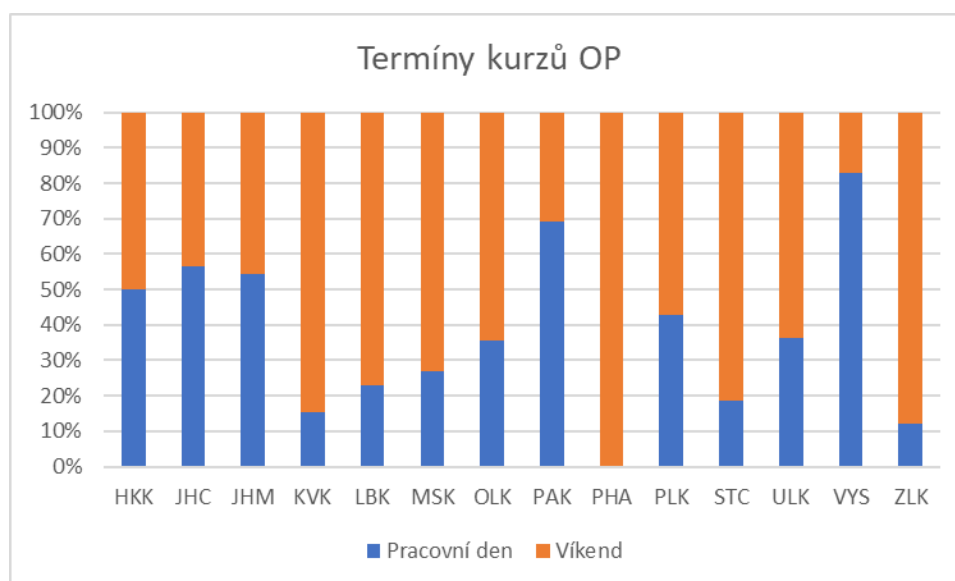
3.1 Počty respondentů

Kraj	JPO II	JPO III	JPO V	JPO N	Celkový součet
Hlavní město Praha		11	1	1	13
Jihočeský kraj	5	28	50		83
Jihomoravský kraj	2	20	13		35
Karlovarský kraj	3	9	1		13
Královehradecký kraj	6	25	9		40
Liberecký kraj	6	6	1		13
Moravskoslezský kraj	8	17	12		37
Olomoucký kraj	10	9	12		31
Pardubický kraj	6	18	15		39
Plzeňský kraj	4	14	10		28
Středočeský kraj	5	41	24		70
Ústecký kraj	2	30	12		44
Vysočina	11	42	81	1	135
Zlínský kraj	7	16	24		47
Celkový součet	75	286	265	2	628

Tabulka 1 Počty respondentů

Z tabulky 1 vyplývá, že se průzkumu zúčastnilo celkem 628 respondentů z řad velitelů jednotek a družstev JSDH obcí. Zastoupeny jsou všechny kategorie jednotek od JPO II po JPO N.

3.2 Spokojenost s termíny školení

Graf 1 Spokojenost s termíny školení

Z Grafu 1 vyplívá, že s termíny odborné přípravy v pracovní dny je celkově spokojeno 47 % respondentů. S víkendovými termíny je spokojeno 53 % respondentů. V kraji Vysočina vyhovuje termín školení v pracovní den 82 % dotázaných a naproti tomu ve Zlínském kraji vyhovuje 85 % víkendový termín. Z výsledků vyplívá, že by bylo vhodné kombinovat víkendové termíny s pracovními dny.

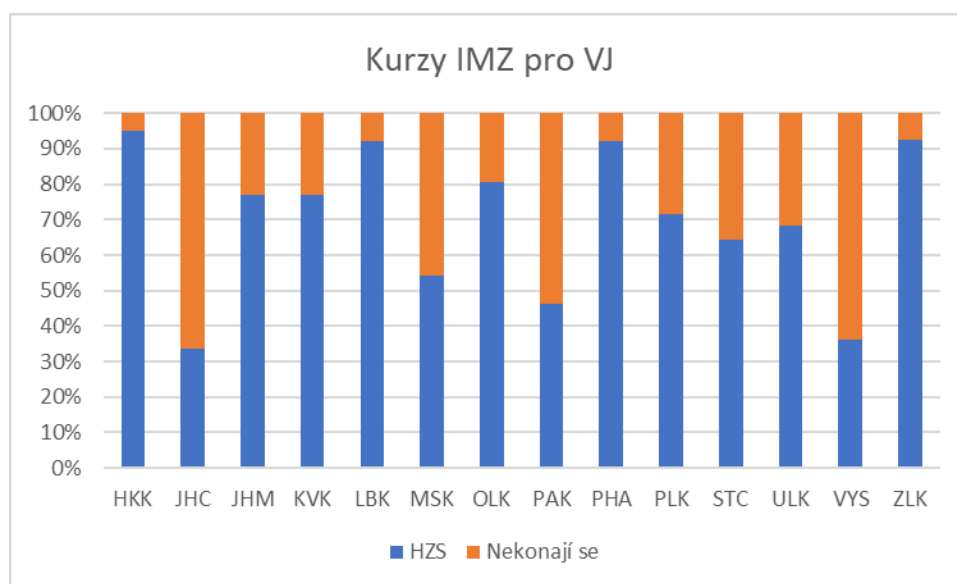
3.3 Preference způsobu provedení, organizace dle kategorie jednotky a místo konání základní odborné přípravy

Z dotazníku vyplynulo, že 4,82 % respondentů preferuje výuku základní odborné přípravy formou E-learningu, 44,53 % prezenční formu a 50,64 % kombinaci e-learningu s prezenční výukou.

89 % respondentů požaduje rozdělení odborné přípravy podle kategorie jednotky.

93 % respondentů požaduje organizaci základní odborné přípravy na místě příslušné stanici HZS, pouze 3 % dotázaných by chtěla absolvovat odbornou přípravu ve školách SH ČMS a u ŠVZ HZS jsou to 4 %.

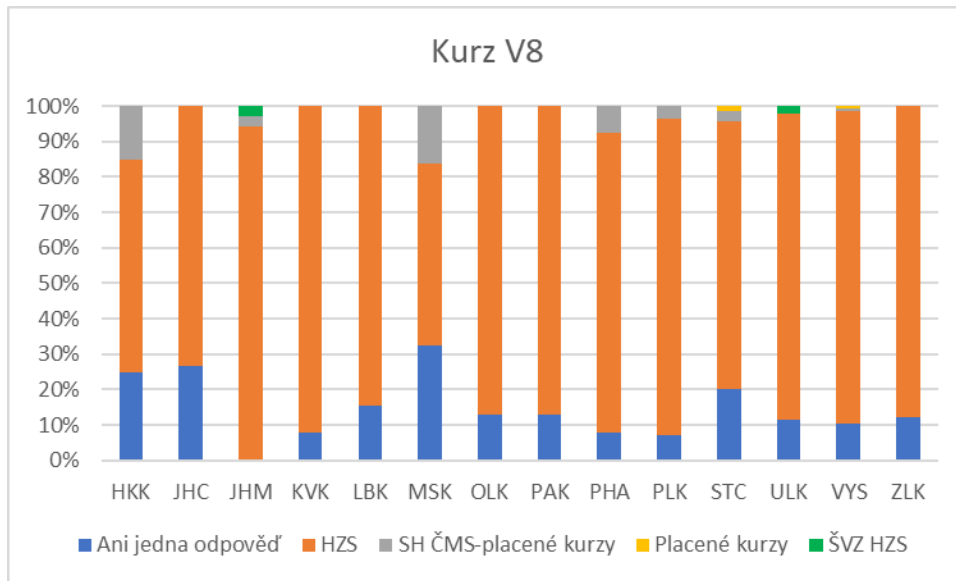
3.4 Pořádání velitelských dnů nebo IMZ pro VJ

Graf 2 Pořádání velitelských dnů pro VJ

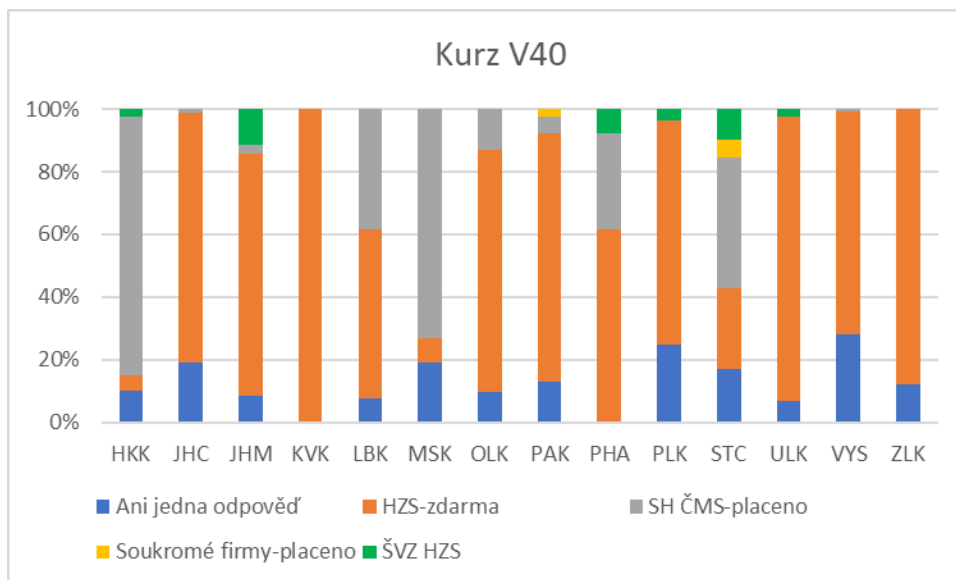
Z Grafu 2 vyplívá, že 60 % velitelů jednotek má možnost zúčastnit se velitelského dne pořádaného příslušným HZS kraje. Nejdostupnější je pro velitele ze Zlínského kraje, v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina uvedlo 65 % respondentů, že tuto možnost nemají.

3.5 Velitelské kurzy

Graf 3 odborná příprava velitelů V8

Z Grafu 3 vyplývá, že většina jednotek absolvuje odbornou přípravu V8 zdarma u HZS krajů. Výjimkou jsou pouze Královehradecký a Moravskoslezský kraj, kde více než 20 % respondentů uvedlo placený kurz od SH ČMS. To odpovídá dislokaci škol SH ČMS v těchto krajích.

Graf 4 odborná příprava velitelů V40

Z Grafu 4 vyplívá větší množství absolvovaných placených kurzů V40 ve školách SH ČMS. V Královohradeckém kraji je to 85 %, v Moravskoslezském kraji 73 %, v Libereckém a Středočeském kraji přibližně 40 %. V těchto krajích vynakládají jednotky řádově větší množství finančních prostředků na zajištění odborné přípravy velitelů než ve zbývajících krajích. Do nákladů se promítá cena kurzů, doprava a refundace mezd.

Např. jednotka, která absolvuje odbornou přípravu ve škole SH ČMS, zaplatí za 40 hod. školení 7655 Kč¹ a na dotaci získá zpět 2000 Kč². Jednotka, která absolvuje odbornou přípravu zdarma u HZS, získá také dotaci ve stejné výši 2000 Kč.

3.5.1 Cyklická odborná příprava velitelů

Více než 60 % respondentů uvedlo, že by měla, cyklická odborná příprava velitelů probíhat každoročně. 18 % dotázaných, by preferovalo variantu opakování 1× za 3 roky.

Prezenční formu výuky preferuje 53 % respondentů, kombinaci s e-learningem 34 %. Samostatný e-learning 13 %.

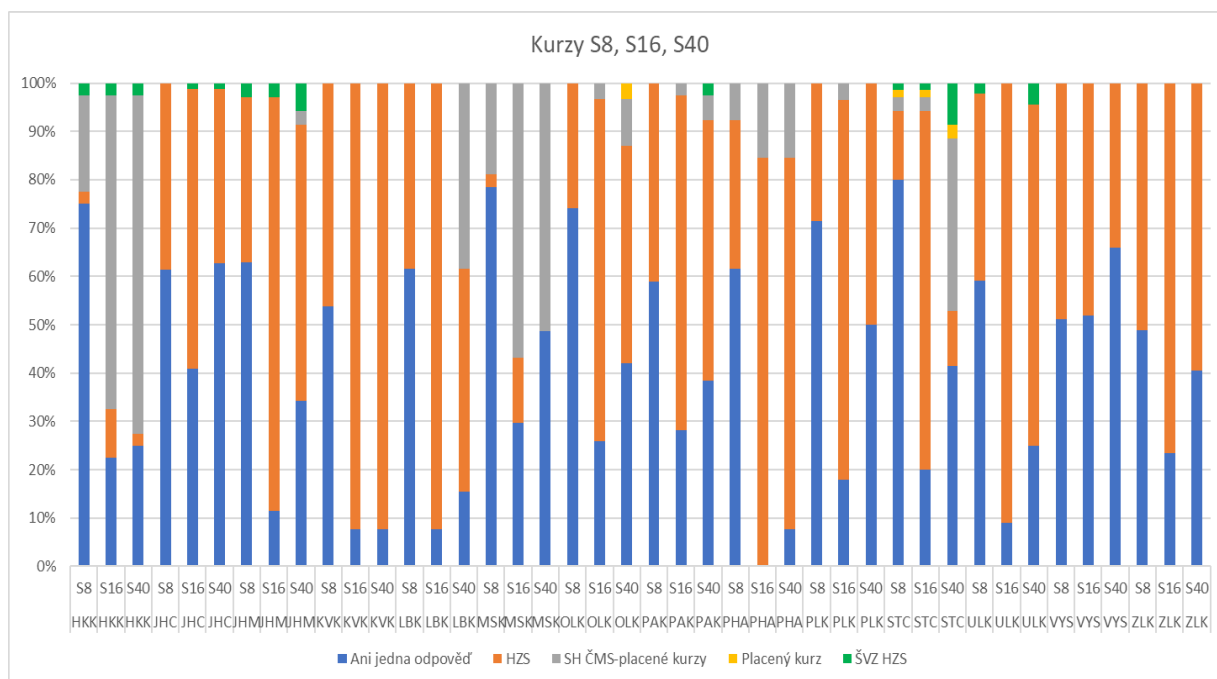
Z odpovědí vyplynulo, že cyklická odborná příprava velitelů má probíhat na místně příslušných stanicích HZS krajů.

---

¹ Zdroj: Ústřední hasičská škola Bílé Poličany <https://uhsbp.cz/kurzy/>

² Zdroj: Hasičský záchranný sbor České republiky, JSDH_DOT_V2_2023 Odborná příprava, zásah, vybavení a opravy JSDH obcí, <https://www.hzscr.cz/clanek/nabidky-a-zakazky-dotace-a-granty-ucelova-neinvesticni-dotace.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>

3.6 Strojnické kurzy

Graf 5 odborná příprava strojníků S8, S16, S40

Z Grafu 5 opět vyplývá, že největší množství placených strojnických kurzů absolvují u SH ČMS jednotky z Moravskoslezského, Královéhradeckého, Libereckého a Středočeského kraje. U ostatních krajů je větší možnost získání bezplatných školení u HZS krajů.

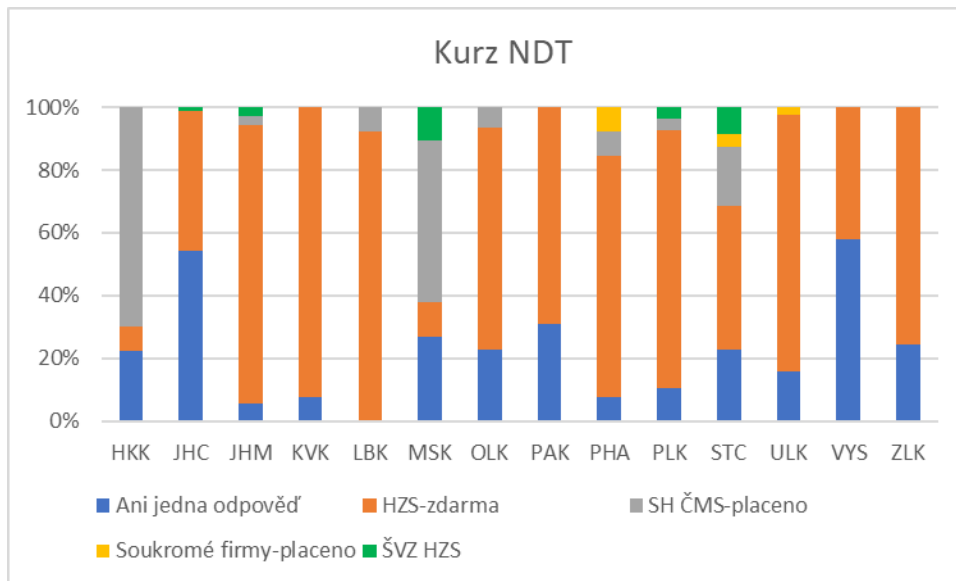
3.6.1 Cyklická odborná příprava strojníků

Více než 33 % respondentů uvedlo, že by měla, cyklická odborná příprava strojníků probíhat každoročně. 30 % dotázaných, by preferovalo variantu opakování 1× za 3 roky a 27 % variantu 1× za 5 let.

Prezenční formu výuky preferuje 60 % respondentů, kombinaci s e-learningem 30 %. Samostatný e-learning 10 %.

Z odpovědí vyplynulo, že cyklická odborná příprava strojníků má probíhat na místně příslušných stanicích HZS krajů.

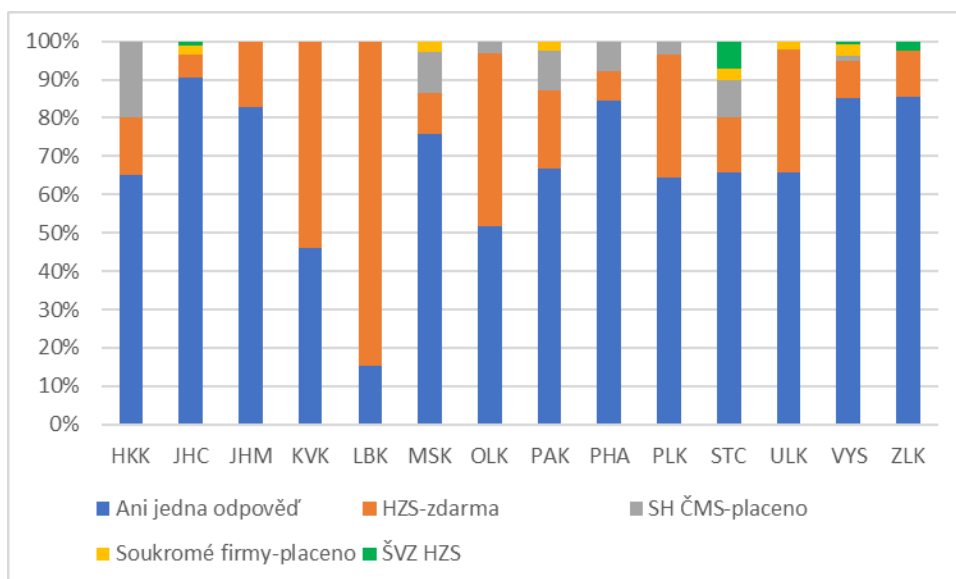
3.7 Nositel dýchací techniky

Graf 6 odborná příprava nositelé dýchací techniky

Z Grafu 6 opět vyplývá, že největší množství placených kurzů nositelů dýchací techniky absolvují u SH ČMS jednotky z Moravskoslezského, Královehradeckého, Libereckého a Středočeského kraje. U ostatních krajů je větší možnost získání bezplatných školení u HZS krajů.

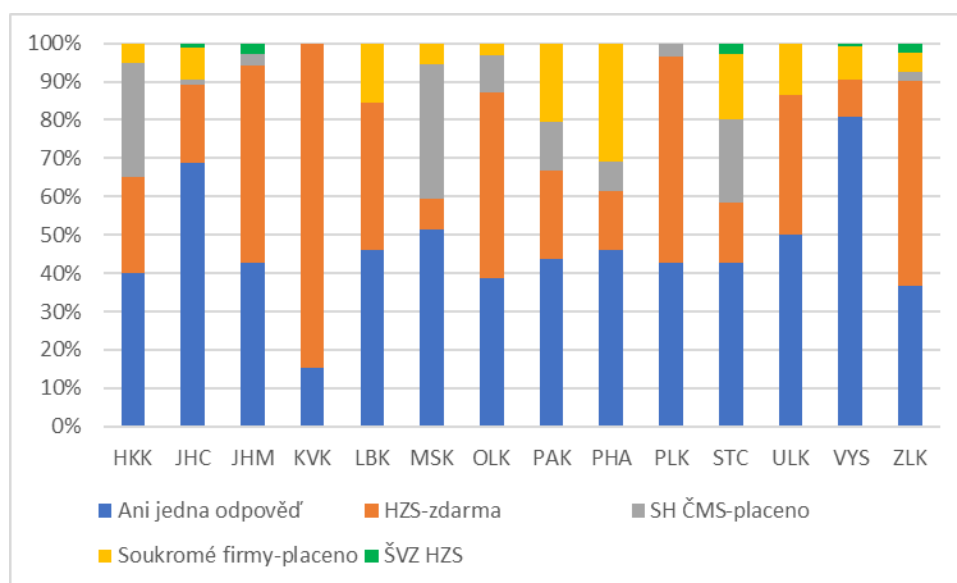
3.8 Vyprošťování u dopravních nehod

Graf 7 odborná příprava vyprošťování u dopravních nehod

Z Grafu 7 vyplívá, že ve většině krajů lze absolvovat bezplatně kurz vyprošťování u dopravních nehod. Výjimku opět tvoří Královehradecký a Moravskoslezský kraj, kde většina respondentů uvedla absolvování placených kurzů u SH ČMS. Větší procento placených kurzů u SH ČMS uvedly i jednotky v Pardubickém, Olomouckém, Plzeňském a Středočeském kraji.

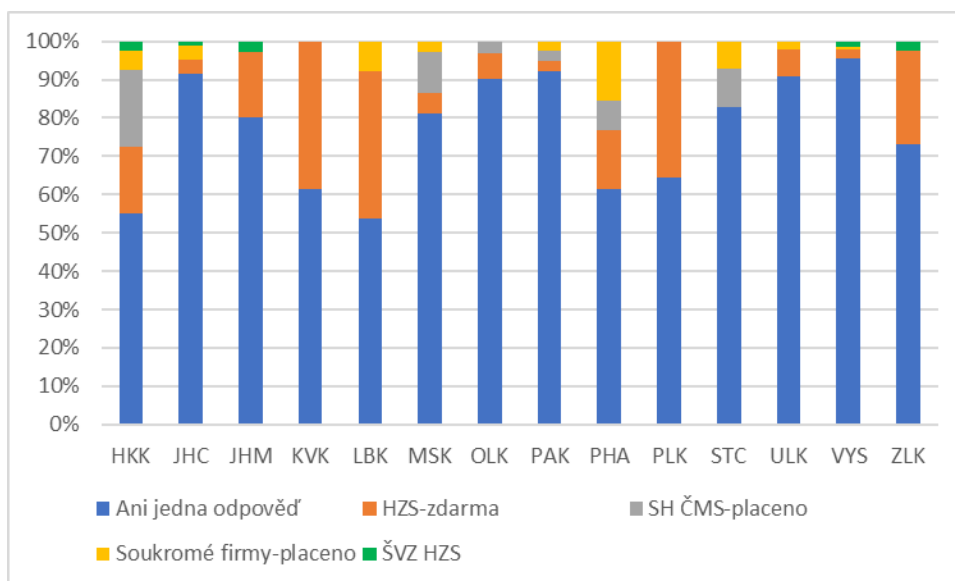
3.9 Základy zdravotnických znalostí

Graf 8 odborná příprava základy zdravotnických znalostí

Graf 8 ukazuje možnost absolvování odborné přípravy získání zdravotnických znalostí v jednotlivých krajích. Nejdostupnější zdarma u HZS je ve Zlínském, Plzeňském, Karlovarském a Jihomoravském kraji. Nejvíce si za kurz opět připlatí v Královehradeckém, Moravskoslezském, Středočeském kraji a v Praze.

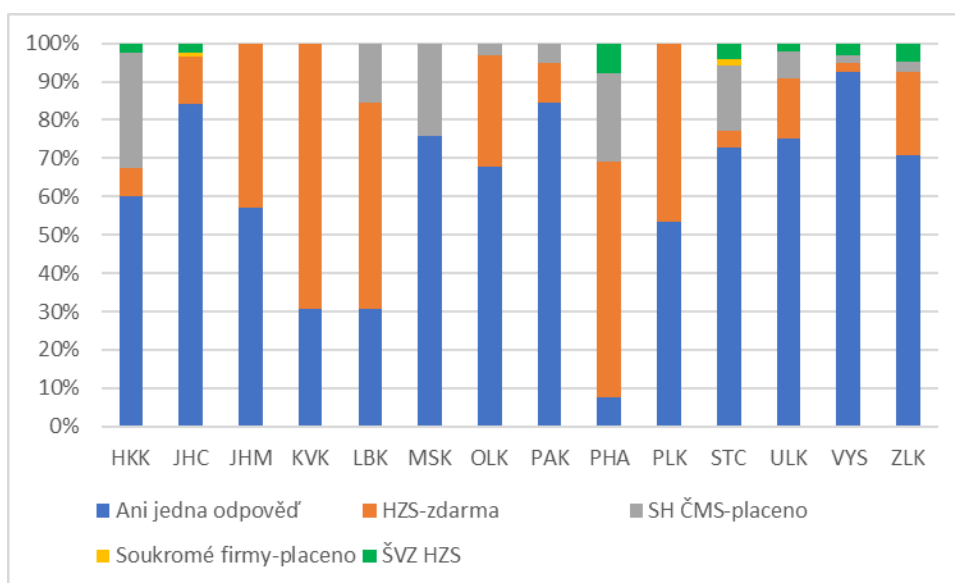
3.10 Práce na vodě

Graf 9 odborná příprava práce na vodě

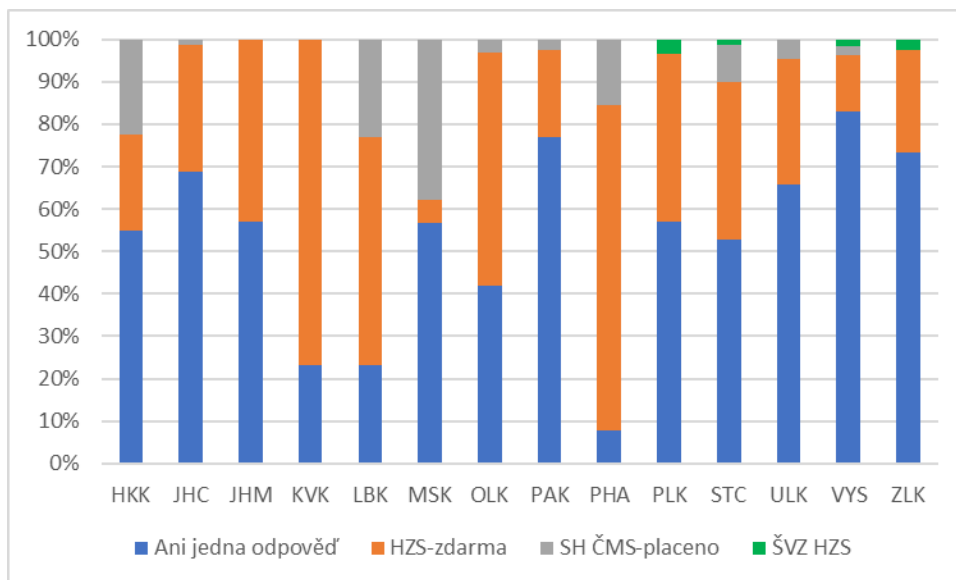
Graf 8 ukazuje dostupnost odborné přípravy práce na vodě. Z grafu vyplívá, že většina jednotek tento kurz neabsolvuje. Nejsnadněji dostupný zdarma u HZS je ve Zlínském, Karlovarském, Plzeňském, Jihomoravském a Libereckém kraji. V ostatních krajích je většinou placený od SH ČMS nebo placený výcvik od soukromých firem.

3.11 Technik chemické služby a technik ochrany obyvatelstva

Graf 10 technik chemické služby

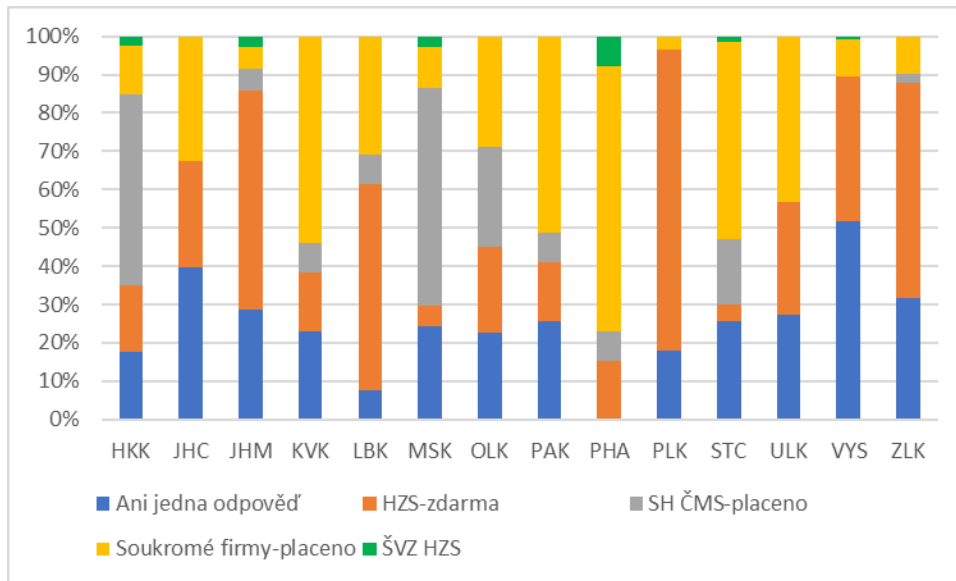
Graf 10 ukazuje možnost získání odborné přípravy technik chemické služby dle jednotlivých krajů. Většina jednotek nedisponuje techniky dobrovolné jednotky. Varianta placených kurzů je opět dominantní v Královehradeckém, Moravskoslezském, Libereckém a Středočeském kraji.

Graf 11 technik ochrany obyvatelstva

Graf 11 ukazuje možnost získání odborné přípravy technik ochrany obyvatelstva dle jednotlivých krajů. Většina jednotek nedisponuje techniky ochrany obyvatelstva. Varianta placených kurzů je opět dominantní v Královehradeckém, Moravskoslezském, Libereckém, Středočeském kraji a v Praze.

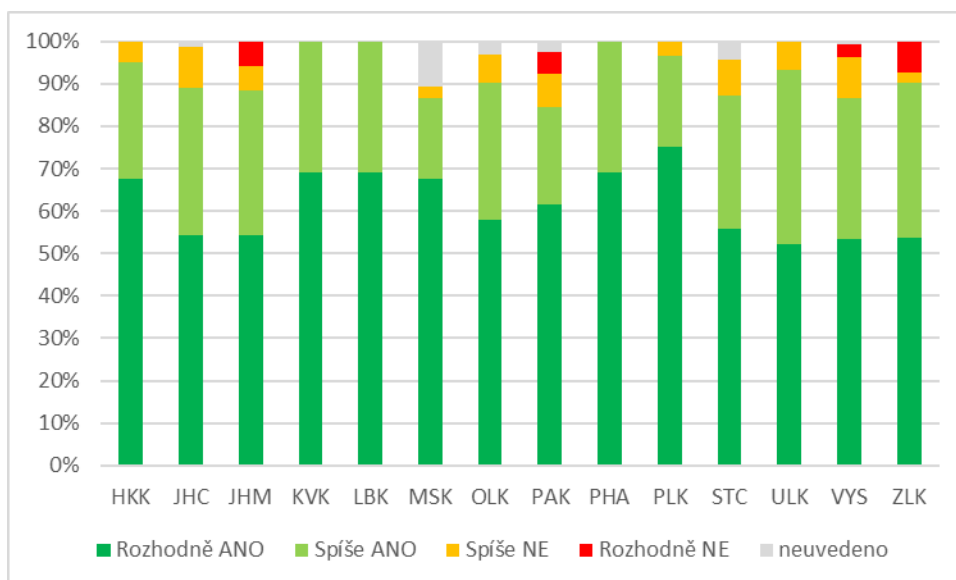
3.12 Obsluha motorových pil

Graf 12 obsluha motorových pil

Z Grafu 12 vyplívá, že ve Zlínském, Libereckém, Plzeňském, Jihomoravském kraji a v Kraji Vysočina lze většinou získat bezplatně kurz obsluhy motorových pil od HZS kraje. Nejvíce placených kurzů je opět v Královehradeckém, Moravskoslezském a Středočeském kraji.

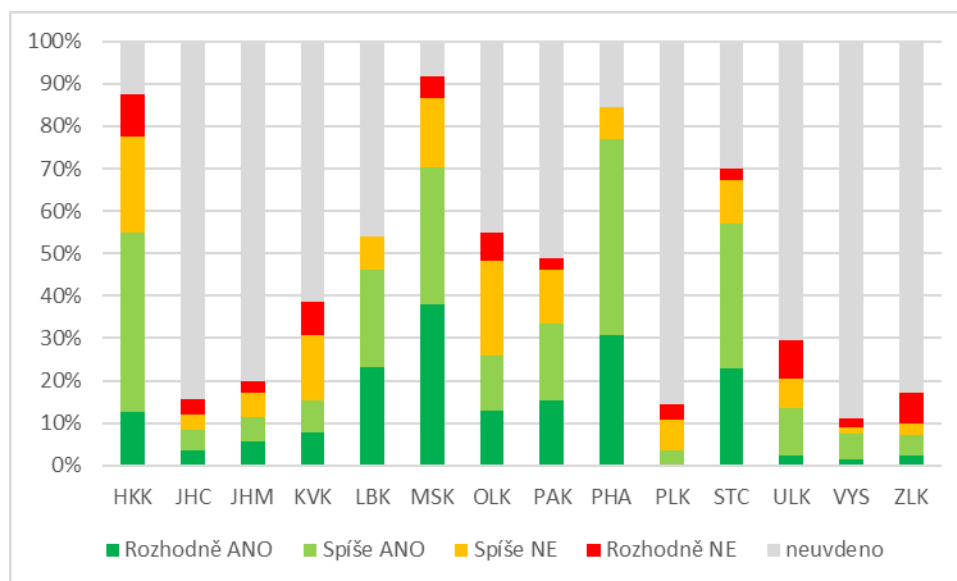
3.13 Spokojenost s odbornou přípravou organizovanou HZS krajů

Graf 13 spokojenost s odbornou přípravou u HZS Krajů

Z dotazníku vyplynulo, že 58 % respondentů je spokojeno a 32 % spíše spokojeno s kvalitou výuky u HZS Kraje. Nespokojena jsou 2 % respondentů a spíše nespokojeno 7 %. Nejvíce nespokojených respondentů je v kraji Vysočina a Jihočeském kraji.

3.14 Spokojenost s odbornou přípravou organizovanou SH ČMS

Graf 13 spokojenost s odbornou přípravou u SH ČMS

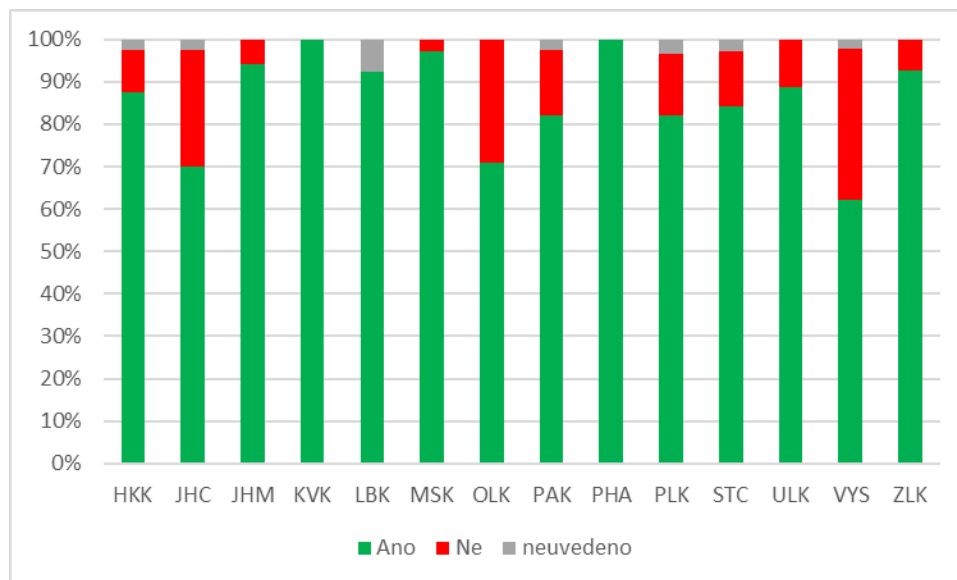
Z dotazníku vyplynulo, že 26 % respondentů je spokojeno a 40 % spíše spokojeno s kvalitou výuky ve školách SH ČMS. Nespokojeno je 12 % respondentů a spíše nespokojeno 22 %. Nejvíce nespokojených respondentů je v kraji Vysočina, Olomouckém a Jihočeském kraji. K nespokojenosti přispívá i nutnost placení za kurzy, které jsou pořádány HZS krajů zdarma.

3.15 Spokojenost s kurzy a školením od soukromých firem

Z dotazníku vyplynulo, že s kurzy, workshopy a školeními organizovanými soukromými subjekty je spokojeno 97 % respondentů. Velitelé by ocenili možnost většího zapojení soukromých subjektů do systému vzdělávání jednotek.

3.16 Stáže na ZZS, stanicích HZS krajů, společný praktický výcvik a cvičení

Graf 14 zájem o stáže u HZS Krajů

Z dotazníku vyplívá, že více než 80 % respondentů má zájem o stáže na stanicích HZS krajů. Více společných cvičení a praktických výcviků s HZS požaduje 93 % respondentů. Stáže na stanovištích Zdravotnické záchranné služby by ocenilo 74 % dotázaných.

Společné cvičení s místně příslušnou jednotkou HZS ve svém hasebním obvodu požaduje 91 % respondentů.

4 Představa odborné přípravy dle velitelů jednotek

4.1 Požadované kurzy a témata školení

- Školení práce ve výškách a nad volnou hloubkou
- Více odborné přípravy v oblasti dopravních nehod
- Nedostatečná možnost získání kurzu pro obsluhu motorové řetězové pily
- Školení nebezpečných látek
- Více zdravotní péče
- Nedostatečná nabídka a kapacita kurzů
- Více termínů školení
- Zaměření odborné přípravy na převažující druhy zásahů

4.2 Spolupráce při zajištění odborné přípravy

- Stáže u HZS a ZZS
- Možnost absolvování kurzů v ŠVZ HZS ČR
- Odborná příprava VD JSDH prováděná příslušníky (VD, VČ) místně příslušných stanic HZS kraje a praktická spolupráce s nimi při zásazích
- Odborné stáže pro velitele jednotek u HZS krajů, spolupráce s veliteli družstev a čet při řízení zásahů
- Spolupráce s instruktory z HZS
- Velitelské dny pro velitele jednotek
- Lepší přístup příslušníků HZS k hasičům z JSDH
- Příslušník HZS odpovědný za kvalitu odborné přípravy JSDH.
- Kurzy zdarma
- Rozlišovat odbornou přípravu dle kategorií jednotek PO

4.3 Školství

- Absence hasičských škol a učilišť pro hasiče z JSDH
- Rozdílná kvalita kurzů ve školách SH ČMS
- Chybějící praktický výcvik v polygonech
- Chybějící prostory pro výcvik členů JSDH (polygony a trenažery)

4.4 Studijní podklady a informace

- Chybějící tištěné podklady pro odbornou přípravu
- Vytvoření video verze bojového řádu
- Jednotné podklady ve formě videí a prezentací
- Více témat v e-learningu – např. povinná témata OP, BOZP a PO, školení řidičů
- Rozbory událostí
- Jednotné informační místo – o kurzech, školeních a praktických informacích
- Nejednotné a nedostatečné informace k odborné přípravě na webových stránkách jednotlivých HZS krajů

5 Závěr

Cílem průzkumu bylo zjistit ucelený obraz o organizování základní a cyklické odborné přípravy jednotek sborů dobrovolných hasičů v České republice pohledem jejich velitelů. Respondenty průzkumu byli současní i bývalí velitelé jednotek a družstev JSDH. Z výsledků vyplynulo, že jsou v jednotlivých krajích ČR odlišné přístupy k organizování a možnosti absolvování odborné přípravy. V krajích, ve kterých se nacházejí školící střediska SH ČMS, nelze většinově získat základní odbornou přípravu zdarma. Většina velitelů preferuje větší množství praktických školení a výcviků a chybějí jim stáže a velitelské dny na stanicích HZS krajů ve svých hasebních obvodech. Také by přivítali větší zapojení soukromých subjektů do systému vzdělávání, z průzkumu vyplynulo, že největší spokojenost s výcviky, je právě u soukromých poskytovatelů. Z výsledků také vyplynulo, že velitelé stojí o více termínů školení rozložených rovnoměrně mezi pracovní dny a víkendy. Podrobné výsledky jsou popsány v jednotlivých kapitolách. Výsledky průzkumu by měly napomoci kvalitnější organizaci odborné přípravy a k narovnání stavu vzdělávání v rámci celé České republiky.